

Karosszék - az ún. Mesélő-garnitúra része

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	98.157.1
Alkotó:	Toroczkai Wigand, Ede (1869 - 1945) / tervező ismeretlen / kivitelező
Készítés ideje:	1912 KÖRÜL
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	tölgyfa
Technika:	faragott; háncsfonatos kárpitozás
Méretek:	szélesség: 83 cm mélység: 67 cm magasság: 89 cm

Toroczkai Wigand Ede művészetére a népi bútorformák és díszítőmotívumok mellett a magyar mese- és mondavilág is mély hatást gyakorolt. Játékos, mesélő kedvét mutatja az a garnitúra, melyet saját lakásába tervezett.

Az asztal (ltsz: 98.159) kerek lábai egy központi fémtengelyen elforgathatók, a lap lehajtható, így az asztal összecukható. Két lábát faragás díszíti: szerelmepár, illetve komor király alakja látható. Az asztallapon kerek mezőkben vésett állatfigurák és "Vót eccö egy királ" felirat, mely a népmesék kezdetét idézi.

A támlásszékek (ltsz. 98.158) ácsolt szerkezetű darabok, a nyolcoldalú lábak bonyolultan illeszkednek a trapéz alakú ülőlaphoz. A pajzs alakú támlát egy-egy csap rögzíti az ülőlaphoz, felül két lefelé néző állatfej és egy áttört fogónyílás kapott helyet.

A karosszékek központi motívuma subában ábrázolt pásztor alakja. A támla közepén álló figura mellett kerek és ívelt áttörések, felette, a támla tetején járomív, melyet középen faragott kosfejek, oldalt bivalyfejek díszítenek. A támlát az egyenes hátsó lábak folytatásába illesztették. Az első lábak is egyenesek, de az ülőlapnál megtört szögben, faragott kapaszkodóban folytatódnak. A karfa lapos és egyenes, az ülőlap háncsfonattal készült. A berendezéshez ládapad tartozik, mely a karosszék támláját ismétli, megkétszerezve.

A bútorok feltűnnek Toroczkai Wigand *Hímes udvar* (1916) című könyvének "Tűzhelyünk körül" című fényképén. Az asztal fotója - élelknvörös jávorfából, aranyozott részletekkel - és a karosszék vázlata szerepelt *Architectura* című könyvében (1936) is. Az Iparművészeti Múzeumban őrzött garnitúra és a magántulajdonban lévő pad azonban tölgyfából készült.

Toroczkai Wigand garnitúrájából két karosszék és egy asztal 2012-ben a párizsi Musée d'Orsay gyűjteményébe került (ld. [itt](#) és [itt](#)).

Irodalom

- szerző: Vadas József: *A magyar iparművészet története. A századfordulótól az ezredfordulóig*. Corvina Kiadó, Budapest, 2014. - 36. kép
- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 65.
- Keserü Katalin: *Toroczkai Wigand Ede*. Holnap Kiadó, Budapest, 2007. - 56.
- Szerk.: Dózsa Katalin: *Az áttörés kora. I-II. Bécs és Budapest a historizmus és az avantgárd között (1873-1920)*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2004. - Nr. 5.6.32.
- Szerk.: Szilágyi András: *New Aquisitions, 1998. Ars Decorativa 18, 1999*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - 201-203. (Batári Ferenc)

